

Slabika

Slabika je nejmenší stavební zvuková jednotka řeči. Hranice slabik nebývají dány jednoznačně (např. ko-tva, kot-va). Podobné to může být u dvojhlásek (pneumatika – 4, nebo 5 slabik?). Každá slabika má **znělé jádro** (samohlásku); existují i **slabikotvorné souhlásky** (r, l – krk, vlk).

1. Rozděľ daná slova na slabiky. (Nezapomínejte, že zapisujete výslovnost!)

ověřovat		stočlenná	
další		vcházeli	
přečtená		uklízečka	
prošla		parkoviště	

Přízvuk

V češtině je přízvučná nejčastěji **1. slabika** (velké většiny) plnovýznamových slov. Projevuje se **zesílením**, příp. zvýšením hlasu. Existují tzv. **příklonky** (nemají přízvuk – tvary osobních zájmen či slovesa být, podm. způsob...). A **předložky**? Neslabičné se připojují k následujícímu slovu, jednoslabičné „berou“ přízvuk následujícímu slovu, víceslabičné mají vlastní přízvuk

Příklady: Karel včera nepřišel domů. Budeš-li se pilně učit, tak se ti to povede. V noci se ochladilo. Byli jsme na zahradě. Auto projelo kolem plotu.

1. Vypiš z vět slabiky, které nesou přízvuk.

*Nechod' Vašku s pány na led, mnohý příklad známe,
že pán sklouzne a sedlák si za něj nohu zláme.*

Větný přízvuk

Není nijak pevně dán. Záleží na mluvčím, které slovo chce větným přízvukem zdůraznit. Např. *Zásahu se zúčastnila nejen naše státní **policie**, ale i... (vojáci).* *Zásahu se zúčastnila nejen naše **státní** policie, ale i... (strážníci).* *Zásahu se zúčastnila nejen **naše** státní policie, ale i... (polská).*

1. Popiš situaci, jak se liší s důrazem na jednotlivá slova.

Karel velmi rád sedává v křesle.

Karel velmi rád sedává v křesle.

Karel velmi rád sedává v křesle.

Karel velmi rád sedává v křesle.

Karel velmi rád sedává v křesle.